

OBIECOWAĆ SIĘ (47) *vb impf*

się (38), się (9).

Oba o, e oraz a jasne.

inf obiecować się (3). ◇ *praes 1 sg* obiecuję się (2). ◇ *2 sg* obiecujesz się (2). ◇ *3 sg* obiecuje się (21). ◇ *2 pl* obiecujecie się (2). ◇ *3 pl* obiecują się (2). ◇ *praet 3 sg m* obiecował się (5). ◇ *3 pl m pers* obiecowali się (3). ◇ *fut 3 sg m* będzie się obiecował (1). ◇ *3 pl m pers* będą się obiecować (1). ◇ *con 3 sg m* by się obiecował (1). ◇ *3 pl m pers* by się obiecowali (1). ◇ *impers praet* obiecowało się (1). ◇ *part praes act* obiecując się (2).

Sł stp brak, Cn notuje, poza tym s.v. dziękuję komu z czego, dziękując z wieczerzy, nie obiecuję się, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. obiecać.

I. W funkcji zwrotnej (46) :

Przyrzekać coś komuś, zobowiązywać się do czegoś, gwarantować coś słowem, oznajmiać o czymś, zapowiadać coś lub zapowiadać się gdzieś; promittere Mącz, Cn; polliceri Mącz (46) :

obiecować się komu (9): Satis scite promittit tibi, Dolićić fie pięknie obiecuye. Mącz 372c. Cf cum inf komu.

obiecować się do kogo (1): wżákże fie przed wieczorem do ciebie obiecuię/ áby fie przed lię rzecz raz zácżęta torem śwym/ [...] kończyć mogliá. CzechRozm 21.

obiecować się na co (2): [Pan] pręthko fie obiecuię zówżdy ná wípomożenie náłże. RejPos 128v, 128v.

[obiecować się kim: A thak i mi mamy nadzieie na w. m. poniewasz mamy przisiege listh pizany od w. wielmoznosci, obiecuięncz szie przyacielem moim przyaczil CorfusDocum 1564 nr 123].

obiecować się czym [lat. aliquo] (1): Odpowiedział marszałek ze nic tu wtym niemałz bo pierwey pisał iakoprimum pokisię nieobiecował [?] omni haereditate teraz iako Krol Koronowany libertatem populi sui libertatem. ActReg 57.

cum inf [w tym: do kogo (6), co (3), na co (2)] (27): RejRozpr Cv; RejJóz C2v; Polliceris te buccinatorem fore existimationis meae, Obiecuyęłz fie chcieć wyłławiác záchowánie y dobrą powieść moyę. Mącz 308c; Pan obiecuię fie być obrońcą y opiekálnikiem twoim RejAp 40, 195; RejPos 144, 144v, 146v, 219, 271v, 349v; Páweł ś. do Koryntów/ obiecował się w grożie przyiáchác do nich/ dla wyłtępów ich. BiałKat 56; KuczbKat 290; RejZwierc 32v, 69, 257v; WujNT Rom 15 arg, 1.Cor 4 arg. Cf cum inf komu, Z przytoczeniem.

cum inf komu, czemu (8): A on [drugi mąż] fie iey lepszym być/ ná wżem obiecował RejFig Ee3; A iuż ie mieć chcę wiecznie zá wdzyęcżny lud śwoy/ obiecuięc fie im też być Bogiem zówżdy miłóściwym. RejAp 175v, 176, 177; RejPos 143v marg, 249, 346v; łługá Chryłtułow bronić kościołow/ y kápłanow/ y praw kościelnych winien ieft/ y temu dofyć czynić lię obiecuię. SkarKazSej 681a.

Z przytoczeniem [cum inf] (1): Y do wżytkich Apołtołow przy ich śmierci obiecował lię przyść/ temi łłowy: Nie fráłuyćie lię iż odchodzę od was: Idę gotowác wam mieyfcá SkarKaz 243a.

W charakterystycznych połączeniach: obiecować się na wspomózenie [czyje] (2); obiecować się dosyć czynić [czemu], być lepszym na wszem, być obrońcą i opiekálnikiem [czyim], być wiernym, przyść do kogo

(4), *przyść k komu, przyść na ratunk [czyj], przyść na wspomozienie [czyje], służyć [komu], cokolwiek uczynić; obiecować się w grozie, jawnie, dosyć pięknie, prętko (2), przed wieczorem.*

Zwroty: »przysięgając obiecować się« (1): Więc y ten też przeciwko Przykazaniu temu grzefzy/ ktory przysięgając obiecuie się cokolwiek vczynic/ gdyż wypełnić tego co przyrzekł niemyśli *KuczKat* 290.

»sam się obiecować« (6): Pan sam obiecuie się przidź káždemu. *RejPos* 143v *margin*, 144, 144v, 219, 346v, 349v.

a. *Ślubować pójsie do miejsca lub obrazu cudownego w podziękowaniu za otrzymaną łaskę; devovere Calep (14) :* Devoveo – Obiecuię szię, offiaruię. *Calep* 316a.

obiecować się do kogo, do czego (10): v ślupow/ y obrázow/ do ktorych się będą obiecować/ y biegąc ci/ ktorzy prawdzie Bożey wierzyć niechcieli/ ale woleli łgárftwu wierzyć/ áby náwieki zginęli. *KrowObr* 242, 61, 113 [2 r.], 113v, 116v, 117v; *RejAp* 6v, 133v; *trzebá* się dobrze rozmyślić/ iáko wiedz y stanowie się do niego [*do Pana Krystusa*] obiecuia/ iákoby thy przybytki ochędożyć/ y iákoby ye przyprawić/ gdzyeby tak zacne goście záchować miał. *RejPos* 143.

obiecować się dokąd na co z czym (1): Delphi, Civitas in Baeocia, sive in Phocide, Tam Apollo miał s wóy kościół do którego się pogánftwo s offyárámi yákoby ná odpuft obiecowali. *Mącz* 81a.

obiecować się dokąd (3): Iefli mi tefz iefztze chcfz vkázowác ony infze krzyże/ [...] iáko są ty do Loretu się obiecować/ do Czeftochowey/ [...] ná ziemi legác/ [...] Toć nie są krzyże/ ktoreby się Pánu Bogu podobály *KrowObr* 239v; *Mącz* 81a; *SkarKaz* 40b.

W połączeniach szeregowych (3): *KrowObr* 61, 113v; Też tu nie mowi Prorok/ ktho będzie kurzył/ kropił/ kádził/ świeczki s tháwiał/ do obrałkow się obiecował/ iż będzie w obronie Pánfkiey *RejAp* 6v.

W charakterystycznych połączeniach: obiecować się do bałwanow, do Częstochowej, do desk malowanych, do duchow świętych, do Loretu, do obrazu częstochowskiego, do obrazow (obrazkow) (6), do słupow (2); obiecować się w swych przygodach.

Szeregi: »obiecować się, (i) biegać« (4): ábowiem kiedyby ich [*obrazów*] zá Bogi v siebie [*ludzie*] niemieli/ nigdy by się donich nie obiecowali y nie biegáli *KrowObr* 116v, 113 [2 r.], 242.

»klękać i obiecować się« (1): [*trzeci Grzegorz papież pod klątwą rozkazał*] áby káždy Biskup w kościele s wóim Obrázy álbo Bálwany miał/ przed nimi klękał/ y do nich się obiecował. *KrowObr* 117v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»obiecować się i obietnicy dosyć uczynić« (1): [*każdy*] odnoził z onego mieyfcá [*z kościoła Salomonowego*] póciechy y potrzeby s wóie o ktore Páná Bogá prosił/ gdy się tam obiecował y obietnicy dofyć vczynił. *SkarKaz* 40b.

»uciekać się i obiecować« (1): iáko ci fáłfzywi s tudniarze pirwey vczyli/ iżby duchowie s wóie mieli iedni moc nád powietrzem/ drudzy nád wodámi/ drudzy nád ziemiá/ y im się w thym poruczáli/ y do nich się w s wóich przygodach vciekáli y obiecowali. *RejAp* 133v.

II. W funkcji biernej (1) :

Być przyrzeczoným, zapowiedzianým [komu od kogo] (1) : iáwnie widzićie/ że to s kryptým Sędem Bożým zifczóno w fzyftkim nam ief/ co s ye kolwiek w tym pierwszym Dyálógu/ Ludzióm od nas obiecowało. *OrzQuin* E4.

*Synonimy: **I.** przyrzekać, zapowiadać; **a.** ślubować.*

Formacje współrdzenne cf OBIECAĆ.

DJ